

Sikkert arbeid på el- og hybridkjøretøy

Kurset er basert på FSE-kurset for el-operatører og tilrettelagt for verkstedmedarbeidere. Det har fokus på, og handler om å redusere sannsynlighet for uønskede hendelser som kan forårsake skader på mennesker og materielle verdier. El- og hybridkjøretøy som har vært i sammenstøt/kollisjon er spesielt utsatt mht. strømskader. Autoriserte bilverksteder bør investere i FSE-kurs for sine reparatører/montører.

Ifølge Norges Bilbransjeforbund vil skifte til ladbare biler akselerere hurtig i Norge.

Ifølge tall hentet fra OVF er det pr. 06.06.2021 registrert **374 053 el-biler** og **158 099 ladbare hybridbiler** i Norge. Salg av fossile privatbiler skal opphøre fra 2025, det er derfor grunn til å anta at privatbilparken blir nærmest fullelektrifisert mellom 2035 og 2040. Litiumbatterier som i dag benyttes i el- og hybridkjøretøy har betydelig høyere spesifikk energi enn de fleste andre batterityper, det er derfor sikkerhetsutfordringer knyttet til disse. Verksteder som reparerer eller vedlikeholder slike biler må følge bilprodusentens instruksjoner for el-sikkerhet. Det er alltid arbeidsgiverens ansvar, at arbeidet tilrettelegges, så det kan utføres sikkerhetsmessig forsvarlig. Teknisk leder har det overordnede ansvaret for utarbeidelse og vedlikehold av prosedyren, samt at det for hver enkelt arbeidsoppgave utarbeides en risikovurdering og en handlingsplan til bruk ved arbeidet på el- og hybridkjøretøy og ved eventuelle ulykkestilfeller. En mekaniker som jobber på el- og hybridkjøretøy har ansvar for å etterleve forskrifter og denne prosedyren.

Mange bilverksteder er allerede i gang med prosessen for å FSE-sertifisere sine reparatører, montører og annet personell som håndterer biler med el-anlegg. Inntil mer spesifikke krav kommer på plass henvises det til Lovdata og «Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg»

<https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2006-04-28-458>

Våre kursinstruktører er FSE-sertifisert og vi skreddersyr kursene etter behov om nødvendig.

Ta kontakt med vår fagansvarlig Håvard Solstad eller operativ leder Gunn Marit Stenvoll ved spørsmål:

<https://blostrupmoen.no/kontakt-oss/>

- Arbeidsmiljøloven, formål og hensikt, relevante forskrifter
- Ansvarsforhold
- Risikovurdering og planlegging
- Farene ved defekt eller skadet batteri på el- og hybridkjøretøy
- Forebygge ulykker, beskyttelsestiltak
- Farene ved røykutvikling og brann i kjøretøy
- Egen sikkerhet
- Handling ved ulykker
- Personskader ved strømutykker
- Krav til verneutstyr
- Strømgjennomgang
- Skadestedsarbeid og varsling
- Sirkulasjonssvikt og bevisstløshet
- Høyenergiskader
- Praktisk trening på hjerte- og lungeredning med hjertestarter
- Strømskader, høyspent og lavspent